

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીનો ઇતિહાસ ભાગ-2 (ફોલ્ડર નં. 1058)

મુખ્ય ટાઈટલ

અર્પણ

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનું નવું ટ્રસ્ટી મંડળ (વહીવટદાર પ્રતિનિધિઓ)

પ્રકાશકીય નિવેદન

આ પુસ્તક-પરમાત્માની કૃપાનું ફળ (લેખકનું કથન)

લેખકના કથનની પૂરવણી

જીવનમાં સત્ય અને કવનમાં શીલના ઉપાસક - સ્વ. રતિલાલ દીપચંદ દેસાઈ

અનુક્રમ

પેઢી અને તેનો ઇતિહાસ

2-3

11. પાલીતાણા રાજ્ય સાથેના કેટલાક ઝઘડા

5-116

જમીનના હક માટેની તકરારો

8

જુબાની

18

ઉલટતપાસ

21

આ ફેંસલાની સામે પ્રિવી કાઉન્સિલમાં અરજી

30

કેશવજી નાયકનું પ્રકરણ

31

દરબાર પાસેથી ચોરીનું વળતર મેળવ્યું

35

વળતર

38

પાલીતાણા રાજ્ય પ્રેમાભાઈ શેઠને દિલગીરી દર્શાવે છે

40

નજરાણાની રકમ મજરે લેવા બાબત

43

પાલીતાણા રાજ્યને કરવામાં આવેલી એક જાણવા જેવી તાકીદ

45

ધર્મની લાગણી દુભવતા મેળાઓ

46

બીજા બે મેળા

48

જૂનાં પગલાંની ચોરી અને નવાં પગલાંની સ્થાપના

49

પગરખાં પ્રકરણ

56

શેરો

62

ચામડાના પદ્ધતિનું પ્રકરણ

73

પેઢીના સિપાઈ આલમ બેલીમનું મરણ એ અકસ્માત હતો કે ખૂન ?

77

આ પ્રકરણમાંથી જાગેલા કેટલાક ફણગા

84

શ્રી વીરચંદ રાઘવજી ગાંધી મારફત કરવામાં આવેલ પ્રયત્ન

87

અંગારશા પીરના સમારકામ અંગે વિવાદ

93

રાજ્ય સામે એજન્સીમાં ફરિયાદ કરવાની પદ્ધતિ અંગે વિવાદ

101

સમાધાનનો કરાર જ વિવાદનું નિમિત્ત બન્યો

104

ઉપસંહાર

106

પાદનોદો - (29) કર્તવ્યનિષ્ઠા સેવક

112

12. શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થને લગતાં કેટલાંક મહત્ત્વનાં કાર્યો

117-143

પાલીતાણાની બારોટ જ્ઞાતિએ લખી આપેલ જાણવા જેવી એક બાહેંધરી

117

બારોટોના હક્ક બાબત સમાધાન	118
જાહેરખબર	123
સ્ટેમ્પની રકમમાં વધારો અને દંડ	131
દાદાની ટૂકમાં જીર્ણોદ્ધાર જેવો ફેરફાર	132
ગિરિરાજના મુખ્ય માર્ગ ઉપર તથા ઘેટીના પાગે પગથિયાં	137
યાની દુકાનનો પરવાનો રદ કરાવ્યો	137
મ્યુઝિયમ	137
નવું ભાતાઘર	138
પાદનોઘો - (3) પાંચ પરબનો ગોળ	139
પૂરવણી - જુનાગઢ (ગિરનાર)ના બારોટો સાથે થયેલ સમાધાનનો દસ્તાવેજ	141
13. કેટલાક બાદશાહી ફરમાનો	144-168
(અ) પેઢી હસ્તકનાં સાત ફરમાનોનો અનુવાદ-સનદ-1 - જલาลુદ્દીન મોમદ અકબર બાદશાહે ગાઝીનો ફરમાન	145
સનદ-2 - નુરુદ્દીન મોહમ્મદ જહાંગીર બાદશાહ ગાઝીનું ફરમાન	147
સનદ-3 - અબુલ મુજફ્ફર મોહમ્મદ શાહબુદ્દીન બાદશાહ ગાઝી સાહેબ કિરાનેસાનીનું ફરમાન	148
સનદ-4 - અબુલ મુજફ્ફર મહમ્મદ શાહબુદ્દીન શાહજહા બાદશાહ ગાઝી સાહેબ કિરાનેસાનીનું ફરમાન	149
સનદ-5 - અબુલ મુજફ્ફર મહમ્મદ શાહબુદ્દીન શાહજહા બાદશાહ ગાઝી સાહેબ કિરાનેસાનીના હુકમથી	150
સનદ-6 - અબુલ મુજફ્ફર મોહમ્મદ મુરાદબક્ષ બાદશાહ ગાઝીનો ફરમાન	151
સનદ-7 - ઔરંગઝેબ બાદશાહનું ફરમાન	152
(બ) સનદ-8 - અબુલ મુજફ્ફર સુલતાન શાહ સલીમ (શાહજહા)નું ફરમાન	152
(ક) સનદ-9 - બાદશાહ ઔરંગઝેબનું ફરમાન	153
પૂરવણી - નગરશેઠશ્રી શાંતિદાસ ઝવેરી વગેરેને મળેલ મુગલ બાદશાહોનાં ફરમાનોનો સાર -	
ફરમાન -1 - જલาลુદ્દીન મુહમ્મદ અકબર બાદશાહ ગાઝીનું ફરમાન	154
ફરમાન-2 - અકબર બાદશાહનું ફરમાન	155
ફરમાન-3 - જહાંગીર બાદશાહનું ફરમાન	155
ફરમાન-5 - જહાંગીર બાદશાહે વિજયદેવસૂરિ ઉપર લખેલો પત્ર	156
પ્રો. કોમિસરીએટનાં પુસ્તકોમાંના ફરમાનો-	
ફરમાન-1 - ધર્મની આરાધના અંગે નુરુદ્દીન મોહમ્મદ જહાંગીર બાદશાહે ગાઝીનું ફરમાન	157
ફરમાન-2 શાંતિદાસ શેઠ સંબંધી નુરુદ્દીન મોહમ્મદ જહાંગીર બાદશાહનું ફરમાન	158
ફરમાન-3 - શાંતિદાસ શેઠની સ્થાવર-જંગમ મિલકતની સાચવણી અંગેનું બાદશાહ શાહજહાનું ફરમાન	159
ફરમાન-4 - નગરશેઠ શાંતિદાસ ઝવેરીને ઝવેરાતના વેપાર અંગે મળેલું બાદશાહ શાહજહાનું ફરમાન	159
ફરમાન-5 - ફરમાન નં. 3 ના ભાવવાળું નગરશેઠ શાંતિદાસ ઝવેરીને મળેલું બાદશાહ શાહજહાનું ફરમાન	160
ફરમાન-6 - શાહજહાનું ઝવેરાત અંગેનું ફરમાન	160

ફરમાન-7 – સ્થાનકવાસી ફિરકાની ફરિયાદ અંગે બાદશાહ શાહજહાનું ફરમાન	162
ફરમાન-8 – જમીન અંગેનું બાદશાહ શાહજહાનું ફરમાન	162
ફરમાન-8 A – જમીન અંગેનું બાદશાહ શાહજહાનું બીજું ફરમાન	162
ફરમાન-9 – ઔરંગઝેબે તોડેલ ચિંતામણિનું દેરું પાછું સોંપવા અંગે બાદશાહ શાહજહાંએ કરેલ ફરમાન	163
ફરમાન-10 – પાટવીકુંવર દારા શુકોરનું ફરમાન	163
ફરમાન-11 – ઔરંગઝેબનું ફરમાન	164
ફરમાન-12 – નગરશેઠ શાંતિદાસને બોલાવવા અંગે બાદશાહ શાહજહાનું ફરમાન	164
ફરમાન-13 શ્રી શંભેશ્વર તીર્થના ઈજારા અંગેનું બાદશાહી ફરમાન	164
ફરમાન-14 -	165
ફરમાન-15 – નગરશેઠ શાંતિદાસની લેણી રકમ ચૂકવી આપવા અંગેનું બાદશાહ મુરાદબખ્શનું ફરમાન	165
ફરમાન-16 -	165
ફરમાન – 16 A – રૂ. 5,50,000 કેવી રીતે ચૂકવવા તે અંગેનું બાદશાહી ફરમાન	165
ફરમાન-17 – શાંતિદાસને પૈસાની ચૂકવણી અંગે બાદશાહ ઔરંગઝેબનું ફરમાન	166
ફરમાન-18 – શાંતિથી રાજ્ય કરવાની ખાતરી આપતું બાદશાહ ઔરંગઝેબનું ફરમાન	166
ફરમાન-19 – ગુમાસ્તા વગેરે પાસે લેણી પડતી શાંતિદાસની રકમ અંગે બાદશાહ ઔરંગઝેબનું ફરમાન	167
ફરમાન-20 – બે ઝવેરીઓની લેણી પડતી રકમ અંગે બાદશાહ ઔરંગઝેબનું ફરમાન	167
આભાર અને એક નમ્ર સૂચન	167
14. નાણાંની સાચવણીની કપરી કાર્યવાહી	169-183
અર્થવ્યવસ્થા	169
દાખલારૂપ તટસ્થતા	169
રખોપાની રકમની સર્વસંમતિથી ફેરબદલી	170
રખોપાની રકમની માફી	170
ગોહેલ ભગવંતસિંહજી પાસે લેણી નીકળતી રકમ બાબત	171
ભાવનગર સંઘ પાસે લેણું	171
નજરાણું લેવાનો ઇન્કાર	171
એક જાણવા જેવો ઠરાવ	172
સમાધાન	172
વધુ રકમ ધીરવા બાબત	173
મૂડીરોકાણમાં સાવચેતી	173
પ્રોમસરી નોટો પ્રીમીયમથી ખંડી વાળવા બાબત	174
મુદત વધારી આપવા બાબત	174
ગામ ઈજારે રાખવા બાબત	174
રોહીશાળાની જમીન ખરીદવા બાબત	174
લહેણું વસૂલ કરવા બાબત	175
ભાવનગર રાજ્યને રૂપિયા ધીરવા બાબત	175

વળાના દરબારશ્રીને પૈસા ધીરવાની ના	175
રખોપાની રકમની અગાઉથી ચૂકવણી	175
પાલીતાણા રાજ્યને રખોપાની રકમ અગાઉ આપવા બાબત	176
ભાવનગર દરબારને પૈસા આપવાનો ઇન્કાર	176
રખોપાના પૈસા અગાઉથી આપવાનો ઇન્કાર	176
લીમડા તાલુકદાર પાસે લહેણી પડેલી રકમ માંડી વાળવા બાબત	177
રખોપાના રૂપિયા અગાઉથી આપવાની ના	177
પૈસા ધીરવાનો ઇન્કાર	178
લોટરીમાં ભાગીદારી કરવાની ના	178
હુકમનામા બાબત વિચારણા	178
લહેણું વસુલ કરવા બાબત	179
દાતાની ઇચ્છા મુજબ નાણાં વાપરવાની પ્રથા	179
પેપર મંગાવવાની ટીકા	180
કેટલાક જાણવા જેવો ઠરાવોનો સાર	180
પાલનપુરના દિવાનની માંગણી અંગે	180
લેણાની પતાવટ	180
ખાતું સરભર કર્યું	181
દેવાદાર ઉપર દાવો કરવા બાબત	181
લેણા અંગે સમજૂતિ	181
રકમ રોકવા બાબત, લેણા અંગે સમાધાન	181
રોકાણ અંગે નિર્ણય	181
વકીલ ઉપર દાવો કરવાનો ઠરાવ	182
લેણા અંગેની સમજૂતિ	182
રૂપિયાનું ધીરાણ	182
રકમ ટ્રાન્સફર કરવા બાબત	182
લેણાની માંડવાળ	182
લેણું માંડી વાળ્યું	182
શેરો કમી કરવા બાબત	183
રકમ માંડી વાળવા બાબત	183
લેણું માંડી વાળવા બાબત	183
કીમતી વસ્તુઓની સાચવણી	183
અંતે	183
15. યતુર્વિધ સંઘની ભક્તિ તથા અનુકંપાદાન	184-195
સાધુ-સાધ્વીઓની સેવાભક્તિ	184
શ્રાવક-શ્રાવિકાને સહાય	186
વિદ્યાવૃદ્ધિ માટે સ્કોલરશીપ તથા સહાય	190
અનુકંપાદાન	192
16. પેઢીએ કરાવેલ જીર્ણોદ્ધારો	196-214

શ્રી રાણકપુર તીર્થ	196
શ્રી આબુ તીર્થ	197
દેલવાડાનાં મંદિરો	197
શ્રી કુંભારિયાજી તીર્થ	199
શ્રી મૂછાળા મહાવીર તીર્થ	199
શ્રી તારંગા તીર્થ	200
શ્રી શત્રુંજય તીર્થમાં થયેલ જીર્ણોદ્ધાર	200
શ્રી ગિરનાર તીર્થ	201
જીર્ણોદ્ધાર માટે સહાય આપવામાં પેઢી અપનાવેલ વ્યાપક દૃષ્ટિ	201
જીર્ણોદ્ધારમાં થયેલ ખર્ચ સંબંધી વિશેષ માહિતી	208
પાદનોંધો – (2) રાણકપુર તીર્થના જીર્ણોદ્ધારની લગતી માહિતી	209
(4) નવા જિનમંદિર માટેની સહાય	212
પૂરવણી – શ્રી અમદાવાદ જીર્ણોદ્ધારની કમિટીની કામગીરી	213
(1) સ્થળ	213
(2) ઉદ્દેશ	213
(3) કમિટી યા સામાન્ય કમિટીના સભ્યો	213
નોટ	213
કામગીરી	214
17. છાપરિયાળી ગામ અને પેઢીની જીવદયાની કામગીરી	215-243
ક્ષેત્રફળ	216
શ્રી કૃષ્ણકુમારસિંહજીનો નિયમ	216
દેરાસર	217
વિશાળ વડલો	217
ફૂવો	217
વિશાળ કારોબાર	217
કેટલીક જાણવા જેવી કામગીરી	218
ભામના ઇજારાની વાત	222
વધારાના ખર્ચને પહોંચી વળવાના ઉપાયો	224
જૈન સંઘ જોગ કરવામાં આવેલી એક અપીલ	225
છાપરિયાળામાં સાંઢડા રાખવા બાબત	227
નાના બોકડાને બચાવવાની કામગીરી	227
બીડ ભાડે રાખવા સંબંધી	229
ઘાસના સ્ટોક સંબંધી	229
જીવદયા માટે મળેલું દાન	230
પરચૂરણ બાબત	231
ઢેરોને રાખવાનું આ પાંજરાપોળનું સંખ્યાબળ	232
કાયમી તિથિની યોજના	235
ચોટિલાની નેસના માથાભારે ચારણો	236

શિંગડાવેરો અને તેની નાબુદી	237
પાદનોઘો-(1) દુધિયા બોકડા	238
(7) ચૂલાવેરો	238
(8) શ્રી છાપરિયાળી પાંજરાપોળ થાટે થયેલ નિધિ	238
શેઠશ્રી શ્રેણિકભાઈ કસ્તૂરભાઈની છાપરિયાળી પાંજરાપોળ માટે અપીલ	239
પૂરવણી- શરૂઆત	243
નવું ટ્રસ્ટડીડ	243
18. પેઢીના કાર્યક્ષેત્રનો થયેલો વિસ્તાર	244-270
(1) શ્રી રાણકપુર તીર્થ-રાજસ્થાન	245
પહેલો પત્ર	245
બીજો પત્ર	246
(2) ગિરનાર તીર્થ	247
ખાસ અપવાદ	248
(3) શ્રી કુંભારિયાજી તીર્થ	248
(4) શ્રી તારંગા તીર્થ	250
દિગંબરો સાથે સમાધાન	251
(5) શ્રી મક્ષીજી તીર્થ	252
શેઠશ્રી ત્રિકમભાઈની સેવાઓ	252
(6) શ્રી શેરિસા તીર્થ	253
(7) શ્રી મૂછાળા મહાવીર તીર્થ	256
(8) શ્રી ચિત્તોડગઢ ઉપરનાં જિનમંદિરો	258
(9) શ્રી વામજ તીર્થ	259
(10) શ્રી સમ્મેતશિખરના પહાડનો માલિકી હક્ક ખરીદી લેવા સંબંધી	259
પહાડનો માલિકી હક્ક રદ	260
(11) મગનલાલ કરમચંદના સાત ટ્રસ્ટો	261
આ સાત ટ્રસ્ટોની નાણાંકીય સ્થિતિ	262
(12) બનારસની અંગ્રેજી કોઠી નામે પ્રસિદ્ધ ઇમારતને લગતું શેઠ વીરચંદ દીપચંદ અને શેઠ ગોકળદાસ	
મૂળચંદ ટ્રસ્ટ	263
ઠરાવ 67	263
(13) એક નાની સરખી દેરી છે કે જેમાં ભગવાન ઋષભદેવનાં પગલાં છે તેની વિગત ત્યા તેનો	
શિલાલેખ	265
લેખનો સાર	265
(14) પેઢી હસ્તક અમદાવાદનાં દેરાસરો	265
(15) શ્રી શાન્તિસાગરજીનો ઉપાશ્રય	266
દુરંદેશીભર્યો નિર્ણય	268
તીર્થોના પરિચય બાબત	268
વિશેષ નોંધ	269
19. કેટલીક જાણવા જેવી બાબતો	271-283

શ્રી શત્રુજય સાધારણ ખાતાની કાયમી તિથિની યોજના	275
માધુપુરાની સ્થાપનાનો ઇતિહાસ	276
શત્રુજયનો પહાડ ખરીદી લેવા સંબંધી અસફળ વાતચીત	277
જ્ઞાનવૃદ્ધિની કાર્યવાહી	277
(અ) પેઢી તરફથી પ્રકાશિત કરવામાં આવેલ પુસ્તકો	278
(બ) તીર્થોનો નકશો	279
(ક) ચિત્ર સંપુટો	279
(ડ) પુસ્તકો વગેરે માટે સંપૂર્ણ અથવા પૂરક સહાય	280
(ઙ) પ્રોત્સાહન માટે પુસ્તકોની ખરીદી	281
20. પેઢીના પ્રમુખશ્રીઓ, વહીવટદાર પ્રતિનિધિઓ તથા પ્રાદેશિક પ્રતિનિધો	284-354
પેઢીના પ્રમુખશ્રીઓ	284
કેટલાક પ્રમુખશ્રીઓની વિશિષ્ટ કામગીરી	284
વહીવટદાર પ્રતિનિધિઓ	286
સ્થાનિક અર્થાત્ પ્રાદેશિક પ્રતિનિધિઓની યાદી	289
યાદી અ	290
યાદી બ	292
સને 1912 ના બંધારણના પહેલા સુધારા મુજબ નિમાયેલ સ્થાનિક પ્રતિનિધિઓ	292
સ્થાનિક પ્રતિનિધિઓની સંખ્યાની ફાળવણી	293
સ્થાનિક પ્રતિનિધિઓ	296
યાદી (ક)	337
નિયમાવલીની કલમ-8 મુજબ નિમાયેલ સ્થાનિક (પ્રાદેશિક) પ્રતિનિધિઓની યાદી	339
21. ઉપસંહાર	355-356
શુદ્ધિપત્રક	359
છબીઓની યાદી	360